

Share

גירושין

סטטיסטיקה עכשווית

בשנים האחרונות התגרשו בבתי הדין בישראל מדי שנה כ-9,500 זוגות יהודים, המהווים כ-25% ממספר הזוגות היהודים הנרשמים בישראל בשנה כנשואים (לאחר נישואין בישראל או לאחר נישואין אזרחיים או יהודיים בחו"ל). הגירושין בישראל נמצאו במגמת עלייה רציפה מראשית שנות ה-70, גם בהתחשב בגידול באוכלוסייה. כך למשל עמד מספרי הגירושין בשנת 1980 על 4,100 מקרים ובשנת 1990 על 5,640. בשנים 2002-2003 חלה ירידה קלה במספרי הגירושין, ככל הנראה עקב המצב הכלכלי והביטחוני, אולם בשנת 2004 חזר המספרים ועלו ב-4.3% (נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, 2000-2004). נוסף לגירושין בבתי הדין, מתגרשים בישראל מדי שנה בממוצע בהליך התרת נישואין 2,380 זוגות שנישאו בנישואי תעובת של בני דתות שונות. ברוב המקרים מדובר בנישואין בין יהודי ולא יהודי מקרב עלי ברית המועצות לשעבר (נתוני הנהלת בתי המשפט, 2000-2004).

בבית הדין הרבני נפתחים מדי שנה בממוצע כ-10,500 תיקי סידור גט, כ-8,000 תביעות גירושין, כ-7,800 תיקי אישור הסכם גירושין, כ-4,700 תיקי מזונות, כ-1,350 תיקי חלוקת רכוש, כ-1,090 תיקי שלום בית, כ-370 תיקי אישור גט, כ-260 תיקים בענין מורדת ו-45 תיקים בענין הסכמי ממון. תיק סידור גט ממוצע נמשך 4 חודשים, תיק אישור הסכם - 7 חודשים ותביעת גירושין ממוצעת - 13 חודשים. לדין ראשון תמתיים בממוצע בין חודש (בתיקי סידור גט ואישור הסכם) לשלושה חודשים (בתביעת גירושין), ולדיונים נוספים, אם יידרשו - בין חודשיים (בסידור גט) לשלושה וחצי חודשים (בתביעת גירושין ואישור הסכם, נתוני בתי הדין הרבניים, 2001-2004).

בבית המשפט לענייני משפחה נפתחים מדי שנה בממוצע 5,200 תיקי תביעה רכשית כספית, 8,900 תיקי מזונות ומחר, 4,200 תיקי אישור הסכם (עם מגמת ירידה קלה בשנתיים האחרונות בתחומים אלה), כ-400 תיקי ישוב סכסוך וכ-15,700 תיקים בענייני אפטרופסות וילדים (עם מגמת עלייה קלה מדי שנה בתחומים אלה). מרבית התיקים נפתחים אגב סכסוכי גירושין, אם כי לא כולם (נתוני הנהלת בתי המשפט, 2001-2004).

לפי הערכת בתי הדין הרבניים, מספר העגונות הישראליות שבעליהן נעדרים עומד כיום על כ-15 נשים ואילו מספר מסורבות הגט שיש לגביהן פסק דין רבני לחיוב גט מזה 3 שנים עומד על כ-230 נשים (נתוני בתי הדין הרבניים, 2004). כנגד כ-60 סרבנים הופעלו סנקציות אזרחיות בשנת 2004.

לפי תפיסת ארגוני נשים העוסקים בתחום, הגדרת מסורבת הגט אינה תלויה במתן פסק-דין על-ידי בית הדין והיא כוללת את כל מי שבעלה מסרב לתת לה גט או חרש ממנה ויתורים בלתי סבירים לשם כך, ומצב זה נמשך מעל שנתיים. בכלל זה גם זוגות שלא פנו כלל אל בית הדין משום שאין ביניהם הסכמה ואין להם עילת גירושין שתהיה תקפה בעיני בית הדין. על-פי הגדרה זו עולה מספר מסורבות הגט בפועל בישראל היום לאלפים. לפי ממצאי סקר מרכז רקמן לקידום מעמד האישה, הרי שכ-40% מהנשים היהודיות שהיו בהליכי גירושין בישראל היו נתונות לסרבנות גט או סחיטה (אוניברסיטת בר אילן, מרץ 2005).